31984D0132

TARYBOS SPRENDIMAS
1984 m. kovo 1 d.
dėl specialiai saugomų Vidužemio jūros teritorijų protokolo pasirašymo

(84/132/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač jos 235 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę [1],

kadangi Europos Bendrijų aplinkos veiksmų programos [2] pabrėžia būtinybę apsaugoti ir švarinti jūrą, siekiant, kad ji galėtų užtikrinti rūšių išsaugojimą ir jų plėtrą bei išlaikytų svarbią ekologinę pusiausvyrą,

kadangi Europos Bendrijų antroji aplinkos veiksmų programa pabrėžia neatidėliotiną būtinybę pakrantės regionų plėtros ir ekologinės vadybos klausimais imtis tarptautinių sprendimų;

kadangi Europos Bendrijų trečioji aplinkos veiksmų programa [3], kurios pagrindinius principus Taryba ir valstybių narių Vyriausybių atstovai patvirtino 1983 m. vasario 7 d., ypatingai pabrėžia būtinybę vykdyti racionalią gamtinių išteklių apsaugos ir valdymo politiką;

kadangi bendradarbiavimas su besivystančiomis šalimis, ypač Bendrijos Vidužemio jūros partneriais, siekiant, kad būtų užtikrinta aplinkos apsauga yra vienas iš Europos Bendrijų antrosios aplinkos veiksmų programos tikslų;

kadangi Konvencijos dėl Vidužemio jūros apsaugos nuo taršos, kurią Bendrija patvirtino Sprendimu 77/585/EEB [4], 4 straipsnis šios konvencijos šalims suteikia teisę priimti papildomus protokolus, nustatančius minėtos konvencijos įgyvendinimo priemones, procedūras ir standartus; kadangi pagal šį straipsnį Vidužemio jūros valstybės, kurias 1982 m. balandžio 2 ir 3 d. Ženevoje vykusioje konferencijoje atstovavo įgaliotieji atstovai, pasirašė Protokolą dėl specialiai saugomų Vidužemio jūros teritorijų;

kadangi Bendrija Sprendimu 75/585/EEB taip pat patvirtino Protokolą dėl Vidužemio jūros apsaugos nuo taršos iš laivų ir lėktuvų bei Sprendimu 81/420/EEB [5] Protokolą dėl bendradarbiavimo užkertant kelią Vidužemio jūros taršai nafta ir kitomis pavojingomis medžiagomis ištikus avarijai ir Sprendimu 83/101/EEB [6] Protokolą dėl Vidužemio jūros apsaugos nuo sausumoje esančių taršos šaltinių;

---

[1] OL C 322, 1983 11 28, p. 278.
[2] OL C 112, 1973 12 20, p. 1 ir OL C 139, 1977 6 13, p. 1.
[3] OL C 46, 1983 2 17, p. 1.
[4] OL L 240, 1977 9 19, p. 1.
[5] OL L 162, 1981 6 19, p. 4.
[6] OL L 67, 1983 3 12, p. 1.

kadangi Protokolas dėl specialiai saugomų Vidužemio jūros teritorijų numato galimybę imtis priemonių dėl prekybos gyvūnais ir augalais, kurių apsauga numatyta tame protokole, bei jų importo ir eksporto, dėl to tas protokolas gali turėti įtakos bendrai prekybos politikai ir prekių judėjimo laisvei tarp valstybių narių;

kadangi to protokolo tam tikros nuostatos gali turėti įtakos 1976 m. gegužės 4 d. Tarybos direktyvai 76/464/EEB dėl tam tikrų į Bendrijos vandenis išleidžiamų pavojingų medžiagų sukeltos taršos [1], 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvai 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos [2], 1979 m. spalio 30 d. Tarybos direktyvai 79/923/EEB dėl vandenų, kuriuose veisiasi vėžiagyviai, kokybės [3] ir 1981 m. sausio 20 d. Tarybos reglamentui (EEB) Nr. 348/81 dėl banginių arba kitų banginių būrio gyvūnų produktų importo bendrųjų taisyklių [4];

kadangi minėtas protokolas nustato, kad būtina saugoti bendrus regiono gamtinius išteklius, išsaugoti vietinių rūšių įvairovę ir užtikrinti tam tikrų natūralių buveinių apsaugą įsteigiant tam tikrą skaičių specialiai saugomų teritorijų;

kadangi didesnė dalis Konvenciją dėl Vidužemio jūros apsaugos nuo teršos ir prie jos pridėtus protokolus pasirašiusiųjų šalių, atsižvelgiant į visuotinį Bendrijos požiūrį į Vidužemio jūrą, su Bendrija yra užmezgę specialius ryšius, ypač dėl bendradarbiavimo; kadangi Protokolas dėl specialiai saugomų Vidužemio jūros teritorijų nustato išsamias to bendradarbiavimo tuose sektoriuose, kuriems tas protokolas taikomas, taisykles;

kadangi Bendrija 1983 m. kovo 30 d. pasirašė tą protokolą;

kadangi Bendrija dalyvaus įgyvendinant minėtą protokolą naudodamasi jai priskirta kompetencija pagal galiojančias bendras taisykles bei atsižvelgdama į tas, kurios bus nustatytos būsimais Tarybos priimtais teisės aktais, ir naudodamasi Bendrijos veiksmų rezultatais atitinkamose srityse (moksliniai tyrimai – keitimasis informacija);

kadangi paaiškėjo, kad Bendrija privalėtų patvirtinti minėtą protokolą tam, jog galiojant bendrajai rinkai, galėtų pasiekti vieną iš aplinkos apsaugos ir gyvenimo kokybės srityje nustatytų Bendrijos tikslų; kadangi sutartyje nenumatyti specialūs įgaliojimai imtis veiksmų, kurie būtini šiam sprendimui priimti, turėtų būti remiamasi jos 235 straipsniu,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Protokolas dėl specialiai saugomų Vidužemio jūros teritorijų patvirtinamas Europos ekonominės bendrijos vardu.

Protokolo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Tarybos pirmininkas deponuoja 1 straipsnyje nurodyto protokolo 18 straipsnyje numatytus teisės aktus.

Priimta Briuselyje, 1984 m. kovo 1 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

H. BOUCHARDEAU

---

(1) OL L 129, 1973 5 18, p. 23.
(2) OL L 103, 1979 4 25, p. 1.
(3) OL L 281, 1979 11 10, p. 47.
(4) OL L 39, 1981 2 12, p. 1.

PROTOKOLAS
dėl specialiai saugomų Vidužemio jūros teritorijų

ŠĮ PROTOKOLĄ PASIRAŠANČIOSIOS ŠALYS,

PASIRAŠYDAMOS 1976 m. vasario 16 d. Barselonoje priimtą KONVENCIJĄ dėl Vidužemio jūros apsaugos nuo taršos,

SUPRASDAMOS visos Vidužemio jūros teritorijos aplinkai gresiantį pavojų, kuris kyla dėl besiplečiančios žmonių veiklos regione,

ATSIŽVELGDAMOS į specialias hidrografines ir ekologines Vidužemio jūros charakteristikas,

PABRĖŽDAMOS Vidužemio jūros gamtos išteklių ir gamtovaizdžio apsaugos, be kitų priemonių steigiant specialiai saugomas teritorijas, įskaitant jūros teritorijas ir jų aplinką bei, tam tikrais atvejais, jų būklės gerinimo bei jų kultūrinio palikimo svarbą regione,

SIEKDAMOS užmegzti glaudų tarpusavio bendradarbiavimą, kad būtų pasiektas pirmiau minėtas tikslas,

SUSITARĖ:

1 straipsnis

1. Šio Protokolo Susitarančiosios Šalys (toliau – Šalys) imasi visų tinkamų priemonių, siekdamos, kad būtų apsaugoti tod jūros teritorijos, kurios turi didelės įtakos išsaugant Vidužemio jūros teritorijos gamtos išteklius ir gamtovaizdžius bei tų šalių kultūrinį palikimą regione.

2. Jokios šio Protokolo nuostatos nekliudys Jungtinių Tautų Generalinės asamblėjos rezoliucija 2750 C (XXV) sušauktai Jungtinių Tautų Jūros teisės konferencijai dėl jūros teisės sisteminti ir tobulinti jūros teisę, nei jokios valstybės dabartiniai arba būsimi reikalavimai ir teisiniai požiūriai dėl jūros teisės bei pakrantės ir laivo įregistravimo valstybės ir vėliavos valstybės jurisdikcijos pobūdžio ir masto.

2 straipsnis

Nurodant specialiai saugomas teritorijas (toliau – saugomos teritorijos), teritorija, kuriai taikomas šis Protokolas – tai Konvencijos dėl Vidužemio jūros apsaugos nuo teršos (toliau – konvencija) 1 straipsnyje apibrėžta Vidužemio jūros teritorija; šiame Protokole laikoma, kad ta saugoma teritorija ribojama šalių teritoriniais vandenimis ir jai galima priskirti į sausumos pusę nuo pagrindinės linijos, nuo kurios matuojamas teritorinės jūros plotis, nusitęsusius vandenis ir besidriekiantis, jei tai yra upės, iki gėlo vandens ribos. Tai teritorijai taip pat galima priskirti pelkes arba pakrantės teritorijas, kurias yra nurodžiusi kiekviena šalis.

3 straipsnis

1. Šalys, kiek įmanoma, steigia saugomas teritorijas ir skatina, kad būtų imamasi privalomų veiksmų, siekiant, jog tos teritorijos būtų apsaugotos ir, tam tikrais atvejais, kuo sparčiau atkuriamos.

2. Tos teritorijos steigiamos, siekiant, kad pirmiausia būtų apsaugota:

a) — biologiniu ir ekologiniu požiūriu vertingos vietovės,

— rūšių genetinė įvairovė ir nustatytus reikalavimus atitinkantys populiacijos lygiai bei tų rūšių dauginimosi vietos ir buveinės,

— būdingieji ekologinių sistemų tipai ir ekologiniai procesai;

b) ypatingai svarbios vietovės moksliniu, estetiniu, istoriniu, archeologiniu, kultūriniu arba mokymo požiūriais.

4 straipsnis

Šio Protokolo Šalys pirmajame posėdyje suformuluoja ir priima, jeigu būtina, bendradarbiaudamos su kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis, bendras rekomendacijas ir, tam tikrais atvejais, standartus arba kriterijus, pirmiausia taikomus:

a) renkantis saugomas teritorijas;

b) steigiant saugomas teritorijas;

c) valdant saugomas teritorijas;

(d) pateikiant informaciją apie saugomas teritorijas.

5 straipsnis

Šalys gali tobulinti saugomų teritorijų apsaugą toje teritorijoje, kurioje taikomas šis protokolas, steigdamos vieną arba daugiau tarpinių teritorijų, kuriose veikla ribojama ne taip griežtai, tačiau kuriose ji tebeatitinka saugomos teritorijos tikslus.

6 straipsnis

1. Jeigu Šalis greta kitos Šalies nacionalinės jurisdikcijos teritorijos sienos arba ribų ketina steigti saugomą teritoriją, abiejų Šalių kompetentingos institucijos stengiasi tartis vienos su kitomis, kad būtų susitarta dėl priemonių, kurių būtina imtis, ir, be kita ko, išnagrinėta galimybė kitai Šaliai steigti atitinkamą saugomą teritoriją arba imtis tai Šaliai kokių nors kitų atitinkamų priemonių.

2. Jeigu Šalis greta valstybės, kuri nėra pasirašiusi protokolo, nacionalinės jurisdikcijos teritorijos sienos arba ribų ketina steigti saugomą teritoriją, ta Šalis stengiasi dirbti su tos valstybės kompetentingomis institucijomis, kad būtų tariamasi šio straipsnio 1 dalyje nurodytu būdu.

3. Jeigu besiribojančias saugomas teritorijas steigia dvi Šalys arba Šalis ir valstybė, kuri nėra pasirašiusi protokolo, galima numatyti specialias sutartis dėl priemonių, kuriomis būtų galima organizuoti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas konsultacijas arba bendradarbiavimą.

4. Jeigu šio protokolo nepasirašiusi valstybė greta jį pasirašiusios Šalies nacionalinės jurisdikcijos teritorijos sienos arba ribų ketina steigti saugomą teritoriją, pastaroji Šalis stengiasi veikti kartu su ta valstybe, kad būtų organizuojami pasitarimai ir, galimas daiktas, sudaryta šio straipsnio 3 dalyje nurodyta speciali sutartis.

7 straipsnis

Šalys, atsižvelgdamos į iškeltus tikslus ir paisydamos kiekvienos saugomos teritorijos charakteristikų, laikydamosi tarptautinės teisės nuostatų palaipsniui imasi tokių galimų būtinų priemonių:

a) kuria planavimo ir valdymo sistemą;

b) uždraudžia išversti arba šalinti atliekas ar kitas medžiagas, kurios gali kenkti saugomai teritorijai;

c) reglamentuoja laivų plaukimą ir uždraudžia jiems sustoti arba nuleisti inkarą;

d) reglamentuoja žvejybą ir medžioklę bei gyvūnų gaudymą ir augalų rinkimą mašinomis;

e) uždraudžia naikinti augalus arba gyvūnus ir introdukuoti egzotines rūšis;

f) reglamentuoja bet kokią veiklą, galinčią kenkti augalijai arba gyvūnijai ar juos trikdyti, įskaitant vietinių gyvūnijos ar augalijos rūšių introdukciją;

g) reglamentuoja bet kokią jūros dugno arba jo gelmių tyrinėjimo arba eksploatavimo ar jūros dugno profilio keitimo veiklą;

h) reglamentuoja bet kokią saugomai jūros teritorijai priklausančios sausumos dirvožemio sudėtį keičiančią arba podirvį eksploatuojančią veiklą;

i) reglamentuoja bet kokius archeologinius kasinėjimus ir visų objektų, kuriuos galima laikyti archeologiniais objektais, pašalinimą;

j) reglamentuoja prekybą iš saugomų teritorijų kilusiais gyvūnais ir jų dalimis, augalais ir jų dalimis bei archeologiniais objektais ir visų jų importą bei eksportą;

k) bet kokių kitų priemonių, kuriomis siekiama apsaugoti ekologinius ir biologinius procesus saugomose teritorijose.

8 straipsnis

1. Šalys deramai informuoja apie steigiamss saugomas teritorijas bei 5 straipsnyje numatytas teritorijas ir jų ženklinimą bei tuose rajonuose galiojančias taisykles.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija perduodama konvencijos 13 straipsnyje paskirtai organizacijai (toliau – organizacija), kuri sudaro ir atnaujina šio Protokolo taikymo sričiai priklausančių saugomų teritorijų sąrašą. Šalys perduoda tam sąrašui sudaryti būtiną visą informaciją.

9 straipsnis

1. Šalys, skelbdamos apsaugines priemones, atsižvelgia į vietinių gyventojų tradicines veiklas. Tiek, kiek įmanoma, dėl šios priežasties suteikiama išlyga neturi:

a) kelti pavojaus šiuo Protokolu nustatytomis sąlygomis saugomų ekologinių sistemų išlaikymui arba tas ekologines sistemas padedantiems išlaikyti biologiniams procesams;

b) išnaikinti saugomų ekologinių sistemų rūšis arba gyvūnų ir augalų populiacijas sudarančius individus arba gerokai sumažinti jų arba bet kokių su tomis rūšimis ar populiacijomis ekologiniu požiūriu susijusių rūšių arba populiacijų skaičių, ypač migruojančiąsias rūšis ir retas, nykstančias ar endemines rūšis.

2. Šalys, kurios apsauginių priemonių požiūriu leidžia taikyti išlygas arba taiko ne visas priemones, apie tai praneša organizacijai.

10 straipsnis

Šalys skatina ir plėtoja savo saugomų teritorijų ir jų ekologinių sistemų bei archeologinio palikimo mokslinius ir techninius tyrinėjimus.

11 straipsnis

Šalys stengiasi kiek galima išsamiau informuoti visuomenę apie saugomų teritorijų svarbą ir skatina domėtis jomis bei mokslinėmis žiniomis, kurias tose teritorijose galima įgyti apie gamtos apsaugą ir archeologiją. Ta informacija turėtų būti tinkamai pateikiama aplinkai ir istorijai skirtose mokymo programose. Šalys taip pat turėtų stengtis, kad būtų skatinamas jų visuomenių ir gamtos apsaugos organizacijų dalyvavimas imantis tam tikrų teritorijų apsaugai būtinų atitinkamų priemonių.

12 straipsnis

Šalys, kiek įmanoma, parengia bendradarbiavimo programą, koordinuojančią saugomų teritorijų steigimą, planavimą, valdymą ir jų išsaugojimą, siekiant, kad būtų sukurtas Vidužemio jūros regiono saugomų teritorijų tinklas, kartu visiškai atsižvelgiant į jau sukurtus tinklus, ypač Unesco įsteigtus biosferos draustinius. Turi būti nuolatos keičiamasi duomenimis apie saugomų teritorijų charakteristikas, įgytą patirtį ir iškilusius sunkumus.

13 straipsnis

Šalys 14 straipsnyje nustatyta tvarka keičiasi moksline ir technine informacija apie atliekamus arba numatomus mokslinius tyrimus bei tikėtinus rezultatus. Jos, kiek įmanoma, derina atliekamus mokslinius tyrimus. Be to, Šalys stengiasi, kad būtų bendrai apibrėžiami saugomų teritorijų parinkimo, valdymo ir stebėjimo moksliniai metodai arba kad jie būtų suvienodinti.

14 straipsnis

1. Šalys, įgyvendindamos 12 ir 13 straipsniuose nustatytus bendradarbiavimo principus, perduoda organizacijai:

a) palyginamą informaciją apie Vidužemio jūros aplinkos biologinės plėtros stebėjimą;

b) mokslinio, administracinio ir teisinio pobūdžio ataskaitas, leidinius ir informaciją, ypač apie:

— protokole nustatytas priemones, kurių šalys ėmėsi užtikrindamos saugomų teritorijų apsaugą,

— saugomose teritorijose paplitusias rūšis,

— visas grėsmes toms teritorijoms, ypač kurias kelia šalių nekontroliuojami taršos šaltiniai.

2. Šalys skiria už saugomas teritorijas atsakingus asmenis. Jie ne rečiau nei kartą per dvejus metus susitinka aptarti bendrų reikalų, ypač pasiūlyti rekomendacijų dėl mokslinės, administracinės ir teisinės informacijos bei standartizavimo ir duomenų apdorojimo.

15 straipsnis

1. Šalys tiesiogiai arba padedamos kompetentingų regioninių ar kitų tarptautinių organizacijų arba abipusiai bendradarbiauja įsigaliojus šiam protokolui kurdamos ir įgyvendindamos tarpusavio pagalbos programas toms besivystančioms šalims, kurios tos pagalbos prašo pasirinkdamos, steigdamos ir valdydamos saugomas teritorijas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytos programos pirmiausia turėtų būti skirtos moksliniams ir techniniams darbuotojams apmokyti, moksliniam tyrimams atlikti ir tam, kad tos Šalys palankiomis sąlygomis, dėl kurių privalo susitarti tam tikros Šalys, galėtų įsigyti, naudoti ir gaminti atitinkamą įrangą.

16 straipsnis

Pakeisti saugomos teritorijos ribas arba jos teisinį statusą ar panaikinti visą teritoriją arba jos dalį galima tik ta pačia tvarka, kuria ji buvo įsteigta.

17 straipsnis

1. Šio Protokolo Šalių įprasti susitikimai rengiami kartu su tokiais pat konvencijos Šalių susitikimais, kurie šaukiami pagal konvencijos 14 straipsnį. Šalys tame straipsnyje nustatyta tvarka taip pat gali šaukti neeilinius susirinkimus.

2. Šio Protokolo Šalių susitikimuose pirmiausia:

a) svarstomas šio Protokolo įgyvendinimas;

b) vertinamas priemonių, kurių buvo imtasi, veiksmingumas, ypač atkreipiant dėmesį į teritoriją, kuriai taikomas protokolas, ir nustatoma, ar būtina imtis kitų priemonių, pirmiausia rengiant priedus, arba numatant, tam tikrais atvejais, tos teritorijos pakeitimus konvencijos 16 straipsnyje nustatyta tvarka;

c) priimamas, iš naujo svarstomas ir iš dalies keičiamas bet kuris šio Protokolo priedas;

d) kontroliuojamas 12 straipsnyje numatytas saugomų teritorijų tinklo steigimas ir plėtra bei priimamos rekomendacijos, palengvinančios steigti ir plėtoti tą sistemą bei glaudinti Šalių bendradarbiavimą;

e) svarstomos susirinkimų pateiktos rekomendacijos dėl asmenų, atsakingų už saugomas teritorijas kaip numatyta 14 straipsnio 2 dalyje;

f) svarstomos ataskaitos, kurias organizacijai priklausančios Šalys yra perdavusios konvencijos 20 straipsnyje numatyta tvarka, ir bet kokia kita informacija, kurią Šalys gali perduoti organizacijai arba Šalių susirinkimui.

18 straipsnis

1. Su bet kokiu protokolu susijusios konvencijos nuostatos taikomos šiam Protokolui.

2. Pagal konvencijos 18 straipsnio 2 dalį priimtos darbo tvarkos ir finansinės taisyklės taikomos šiam Protokolui, jeigu šio Protokolo Šalys nenusprendžia kitaip.

3. Šį Protokolą visos konvencijos Šalys ir valstybės, kurios buvo pakviestos į 1982 m. balandžio 2 ir 3 d. Ženevoje vykusią įgaliotųjų atstovų konferenciją dėl Vidužemio jūros specialiai saugomoms teritorijoms skirto protokolo, galės pasirašyti 1982 m. balandžio 3 ir 4 d. Ženevoje ir nuo 1982 m. balandžio 5 d. iki 1983 m. balandžio 2 d. Madride. Nuo 1982 m. balandžio 5 d. iki 1983 m. balandžio 2 d. jį taip pat galės pasirašyti visos regionės ekonominės grupės, iš kurių bent viena narė yra Vidužemio jūros pakrantės valstybė ir kuriai suteikta kompetencija tose srityse, kuriose taikomas šis Protokolas.

4. Šis Protokolas ratifikuojamas, priimamas arba patvirtinimas. Ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentus deponuoja Ispanijos Vyriausybė, kuri yra jų saugotoja.

5. Nuo 1983 m. balandžio 3 d. šis Protokolas prieinamas konvencijos šalims ir šios straipsnio 3 dalyje nurodytoms visoms šalims arba grupėms.

6. Šis Protokolas įsigalioja 30 dieną nuo tada, kai deponuojami bent šeši Protokolo ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo ar prisijungimo prie jo dokumentai.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį Protokolą.

Priimta Ženevoje, tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt antrų metų balandžio 3 d., viena kopija arabų, anglų, prancūzų ir ispanų kalbomis, keturios teksto versijos turi vienodą galią.